

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

pe an . . . . . 150 Lei
pe jumătate . . . . . 75 Lei
la America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Copiii din Bolșevicia.

— Urmările necredinței în Rusia. — Dintre 102 copii, numai 2 s'au aflat să nu bea, să nu fumeze și să nu întrebuițeze cocaină. — Copil de 3 ani și jumătate, care fumează cu luleaua. — Stricăciunea grozavă a fetițelor. —

Ne-am ocupat în gazeta noastră în nenumărate rânduri de stările grozave din Rusia bolșevică și am arătat la vremea sa, că dacă-l părăsește omul pe Dumnezeu și Dumnezeu îl părăsește pe dânsul. Bolșevicii, cari și-au bătut joc de Dumnezeu, credință, biserică și preoți; aceia cari în sfânta și marea Vinere a patimelor răstignesc un măgar ca să-și bată joc de Domnul nostru Isus Hristos; nerușinații cari în sfânta zi a Crăciunului așează pe un car mare o femeie stricată, cu un bețiv bătrân și lângă ei un copil din flori, ca să-și bată joc de Sfânta Familie; nemernicii aceia, cari vreau să strice toată lumea creștinească — nu pot rămânea fără pedeapsă, încă aici pe pământ.

Ei și-au crescut copiii fără Dumnezeu, nu i-au învățat rugăciuni, nu i-au dus la biserică, i-au învățat încă anume, că legea creștinească este mincinoasă. Iară sufletele plâpânde ale copiilor au prins învățăturile acestea, și au crescut așa, fără de Dumnezeu și fără de biserică. Și urmările se văd, încă de pe acum.

Ziarul rusesc din Moscova »Krasnaia Gazeta«, publică câteva amănunte din cartea profesorului Hernet, care s'a pus, cu tot dinadinsul, să cerceteze viața copiilor din Rusia. Iată ce ne spune această gazetă:

Profesorul Hernet a pus sub cercetare 102 copii de stradă din Moscova și a constatat, că dintre acești copii numai 2 inși au beau, nu fumează și nu întrebuițează cocaină. (Cocaina este un mare venin, care, dacă-l mănânci, te moleșește, îți produce visuri frumoase, dar te slăbește și în urma urmelor te omoară. Ceice întrebuițează cocaină, nu se mai pot lăsa de ea).

Acest profesor a ajuns la constatarea, că peste 80 la sută din copiii de pe străzile Moscovei au patima întrebuițării cocainei. O bună jumătate din copiii cercetați își zdruncină sănătatea cu toate cele trei veninuri: cu cocaina, băutura și fumatul. Numai foarte puțini dintre ei întrebuițează unul sângur dintre aceste veninuri, pentru că între toți cei 100 de copii numai unul a fost aflat că pătimește numai de o sângură patimă: beutura, fără să

fumeze și să întrebuițeze cocaină. Sunt copii cari s'au obișnuit cu cocaina încă din vârsta de 10 ani. La întrebarea că ce i-a îndemnat la patima aceasta, cei mai mulți au răspuns, că la început au întrebuițat-o numai din curiozitate sau ca să-i urmeze pe cei mai mari. Cea mai mare parte a acestor copii sunt orfani. Ei fumează deja dela vârsta de 10 ani, dar sunt între ei și copii cari, au început fumatul la vârsta de 5 ani.

Profesorul Hernet arată un fapt de necrezut. »Am găsit«, »spune profesorul« »un fumător pățimaș, un copil care nu are mai mult de 3 ani și jumătate, fiul unor țărani tineri și sănătoși, născut pe vremea foametei din gubernia Ulianovk. S'a născut atât de slab, încât mamă-sa sângură spunea: »E compus din trei bețișoare«. La fumat-l-a învățat tatăl său. Copilul fumează din luleauă, care-i este tot așa de scumpă ca și altui copil zahărul învelit în răză. Părinții țin copilul în brațe, iar el nu se lasă despărțit de luleaua ce o ține în gură«. Dupăcum arată profesorul susnumit, aproape toți copiii aceștia au trăit ca vagabonzi. Cea mai mare parte au părăsit casa la vârsta cea mai fragedă, și tocmai acești copii sunt cocainiștii cei mai mari. Aproape toți copiii aceștia trăiesc regulat din hoție. La cercetările făcute copiii au răspuns, ca și cu un glas, că pentru ei furtul este o trebuință și că fără furt nici n'ar mai putea trăi. Fetițele aproape toate sunt de acelea, cari trăiesc după marele păcat împotriva poruncii a șeasa. Și ele întrebuițează regulat cocaină, și mărturisesc că aceasta o câștigă ca plată pentru că se vând.

O altă gazetă rusească »Vecernaia Gazeta« din Moscova scrie, că în Rusia sovietică lucrează de o vreme încoace 300 de comisii, care cercetează viața copiilor criminali. Aceste comisii au primit până acum 35 de mii de cereri, prin cari se dau în judecată peste 52 de mii de copii. 50 la sută dintre acești copii au fost prinși cu hoția, iar ceilalți cu spargeri și omoruri. Datorința acestor comisii este, să lupte din toate puterile împotriva decăderii acestor copii și să încerce a-i îndrepta.

Toate cele arătate aici nu sunt povești,

ele sunt tristul adevăr. Ceice le-au scris sunt Ruși, iară cenzura bolșevicilor n'a șters acești articoli de gazetă.

De opt ani de zile luptăm și noi, cu toate puterile, împotriva pătrunderii bolșevismului la noi. Aproape nu este număr în care să nu arătăm grozăviile bolșevismului, și urmările despărțirii oamenilor de Dumnezeu. Nici când n'am uitat a arăta și urmările grozave ale acestei părăsiri. De câte ori n'am spus, că Dumnezeu nu bate cu băta!

Acuma în sfârșit putem arăta, pe baza celor scrise de însăși gazetele rusești, grozava bătaie alui Dumnezeu din Rusia. Că-tind aceste grozăvii, socotiți, ce se va alege din acești copii când vor fi mai mari; gândiți-vă ce mame vor putea fi aceste fetițe desfrânate, și ce tați acești copii bețivi, hoți, cocainiști și amăriți, și atunci veți înțelege marea bătaie a lui Dumnezeu, care se va pogori peste câțiva ani asupra Bolșeviciei.

Feriți-vă deci, ca de necuratul, de toți aceia, cari vă îndeamnă să părăsiți pe Dumnezeul părinților noștri, de cari strigă: »Jos cu biserica, jos cu evanghelia, jos cu popii!« Feriți-vă de lupii, îmbrăcați în piei de oaie, și, făcându-vă semnul sfintei Cruci, ziceți: »Ferește-ne Doamne de oamenii fărădelege și nu ne lăsa să umblăm pe căile lor, că noi nu vrem ca copiii noștri să ajungă pe urmele celor din Rusia!«

Ziua numelui M. Sale Reginei Maria. În toată țara s'a sărbătorit Joi în 29 Iulie ziua numelui M. Sale Reginei Maria. La Blaj s'a slujit la orele 9 o sfântă liturghie de câtră Capitulul Mitropolitan, iar după liturghie s'a cântat Doxologia Mare. Pe case au fost arborate steagurile treicolore.

Trenul Reginei noastre, jefuit în Sârbia. Maiestatea Sa Regina Maria, plecând în străinătate, a sosit cu trenul său românesc până în gara dela Subotitza (Szabadka), unde o aștepta un alt tren regal, trimis de către regele Alexandru al Iugoslaviei. M. Sa Regina a și trecut în acest tren al ginerelei Său, cu care a și plecat mai departe spre Bled. Trenul regal român urma să fie trimis înapoi în țară. Rămânând însă o noapte în gara sârbească, niște hoji au intrat în vagoanele Reginei și au jefuit tot ce au găsit acolo. Intre altele au tăiat și catifeaua de pe canapele, au luat vasele și alte lucruri scumpe din trenul românesc. Se crede că hoții au fost niște muncitori sârbi, cari au făcut astfel mare rușine Regelui lor, căci doar Regina Maria e soacra Regelui Alexandru.

Evangelia Duminicii.

Duminica X după Rusali,
Mateu 17, 14-22.

In evanghelia de astăzi ni-se povestește vindecarea unui îndrăcit și ni-se spune și pricina pentru care învățăceii lui Isus nu l-au putut vindeca.

In vremea aceea s'a apropiat de Isus un om, ingenunchiând înaintea lui și zicând: „Doamne, fie-ți milă de fiul meu, că lunatec este și rău pătimește; că de multeori cade în foc, și de multeori în apă, și l-am dus pe dânsul la învățăceii tăi, și nu au putut să-l vindece”. Sub lunatec aici are să se înțeleagă îndrăcit, dar un îndrăcit care la schimbarea lunii avea cele mai mari chinuri. Indrăciților li-se turbură și le slăbesc adecă și nervii, iar asupra nervilor luna are foarte mare înrăurintă. Și sătenii noștri știu că luna are mare înrăurintă asupra tuturor lucrurilor de pe pământ, asupra plantelor și asupra animalelor, de aceea nu pun femeile noastre cloci și nici nu samănă când e lună nouă. Tot asemenea știu că luna nouă schimbă și vremea, pentru că dacă e vremea ploioasă luna nouă aduce ploaie. Mai are apoi luna înrăurintă și asupra apelor mării, pe cari le crește și le descrește odată la zi. Mai știm apoi și aceea, că luna nouă are mare înrăurintă și asupra oamenilor, și încă așa de mare, încât unii umblă pe coperișe și se cațără pe turnuri, când este lună nouă.

Știindu-le toate acestea, să nu ne mirăm, dacă asupra îndrăcitului din evanghelia de astăzi luna a avut așa mare înrăurintă, încât îl arunca în apă și în foc, dacă se afla în apropierea acestora. Acest om nefericit așadar era și lunatec și îndrăcit. Tatăl său a încercat toate ca să-l scape, dar nu a izbutit. A auzit el și de marele făcător de minuni, dar n'a îndrăznit să-l ducă la dânsul. L-a dus în schimb la învățăceii acestuia, cari însă nu l-au putut vindeca, pentru necredința lor. Spre a face adecă minuni, se poștește credința tare ca stânca, că Dumnezeu în cutare lucru își va arăta puterea sa, și aceasta le-a lipsit învățăceilor.

Iară Isus răspunzând a zis: „O neam necredincios și îndărătnic, până când voiu fi cu voi, până când voiu răbda pe voi? Aduceți-l aici la mine”. Și l-a certat pe dânsul Isus și a ieșit dintr'ânsul dracul, și s'a vindecat pruncul din aceea oră. Isus îi ceartă rău pe învățăceii săi pentru aceasta și le zice: „Neam necredincios și îndărătnic”. Nu-l ceartă pe tatăl îndrăcitului și pe fiul său, că doară aceștia au avut credință destulă, ba încă foarte mare, altfel nu mergeau mai întâiu la învățăceii și după aceea la Isus. Tot învățăceilor le sună și dojana: „Până când voiu răbda pe voi”? Și cu tot dreptul i-a certat Isus, pentru că în cazul de față tatăl îndrăcitului mai mare credință a dovedit decât învățăceii. El adecă atâtea a umblat să-și vindece copilul, până a izbutit; pe când învățăceii au desnădăduit, îndatăce nu le-a izbutit încercarea primă. Atunci l-a certat Isus pe cel îndrăcit, și nu pe diavolul dintr'ânsul, și a eșit dintr'ânsul diavolul. Sfântul evanghelist Marcu ne spune că Isus a certat pe diavolul. Aceasta mică deosebire între istorisirea sfântului Mateu și Marcu, însă nu este lucru mare.

Atunci, apropiindu-se învățăceii la Isus deosebi, au zis: „Pentruce noi n'am putut să-l scoatem pe el”? Iară Isus le-a zis lor: „Pentru necredința voastră. Că adevăr grăesc vouă, de veți avea credință ca grăunțul de muștar, veți zice muntelui acestuia: treci de acolo, și va trece, și nimica nu va fi vouă cu neputință, că acest fel nu tasă, fără numat cu rugăciune și cu post”. Mare a trebuit să fie rușinea învățăceilor după cearta aceasta, făcută înaintea celor doi străini. Și cum nu, când, după spusele sfântului evanghelist Luca, învățăceii, nu cu mult înainte, s'au întors din călătoria lor și s'au lăudat lui Isus, zicând: „Doamne, și dracii se pleacă nouă, întru numele tău”. Iar acuma se fac de rușinel Nu e mirare deci, că vin acești învățăceii la Isus deosebi, adecă îl chiamă de o parte, ca să nu-i audă nime, și-l întreabă, că ei pentruce n'au putut scoate dracul. Iară Isus le spune pricina, care este necredința lor. Nu că doară învățăceii n'ar fi avut credință în Isus, asta nu se putea tăgădăui, n'au avut însă credință în puterea lor, în darul lor de a putea face minuni, pe care li-l dăruise Isus. Cu credința tare ei ar fi în stare să mute până și munții, zice Isus, adecă a face lucruri cari par a fi cu neputință. Dar pentru scoaterea dracilor mai trebuie și altceva. Mai trebuie rugăciune și post. Asta este o nouă învățătură a lui Isus. Așadar de câte ori se vor vedea învățăceii săi neputincioși în fața spiritelor celor rele, să înceapă a se ruga și a posti, și atunci vor izbuti întru toate. Așadară nu îndrăcitul trebuie să se roage și să postească, ci celce vrea să scoată dracul. Isus, care este Dumnezeu, e în stare să-i scoată și numai cu cuvântul, învățăceii însă, dacă nu izbutesc în forma aceasta, trebuie să încerce cu rugăciunea și cu postul, și atunci vor izbuti și ei.

Și petrecând ei în Galilea le-a zis lor Isus: „Va să se dea Fiul omului în mâinile oamenilor, și-l vor omori pe dânsul, și a treia zi va învia”. Aici Isus le spune, acuma pentru a doua oră, învățăceilor săi, că el, Fiul omului, adecă Mesia cel făgăduit, răscumpărătorul și fiitorul judecător al neamului omenesc, se va da în mâinile oamenilor, cari îl vor omori, dară el, cu putere dela sine, va învia a treia zi. Sfântul evanghelist Marcu ne spune, că învățăceii n'au înțeles cuvintele acestea. Și aceasta se vede din purtarea lor de mai târziu, mai cu seamă pe vremea pătimirii și după învierea lui Isus, căci lor atunci nici prin minte nu le trecea, că după moarte va mai putea să se scoale Isus vreodată. Numai dupăce a înviat de fapt, și li-s'a arătat în mai multe rânduri, și a mâncat împreună cu ei, l-au înțeles învățăceii pe deplin, și și-au adus aminte de cuvintele sale, rostite cu acest prilej.

* * *

Credința este virtutea pe care o pretinde Isus mai mult și mai adeseori dela învățăceii. Aproape nu este evangheliu, în care să n'o vedem aceasta. Așadară credința este o virtute de căpetenie, fără de care nu putem face nimica pentru împărăția cerurilor. Dacă Isus a pretins-o de atâtea ori dela învățăceii săi, dela noi, cari suntem așa de amărâți și de nevoiași în credință, cu cât mai vărtos va pretinde-o. Drept aceea, dragi cetitori, nizuiți-vă ca această virtute să vi-o câștigați neapărat. Precum nu putem adecă trăi astăzi în lume fără bani, că altfel nu primim în schimb nimic, tot asemenea ni-se va cere dincolo dovada că avem credință aici pe pământ, altfel nedându-ni-se nici o răsplată. Precum își cere aici șeful trenului biletul, ca să poți călători; așa ni-se va cere dincolo dovada despre credință, ca să putem ajunge în raiu ori cel puțin în purgator. Chiar de aceea nu vă lăsați înșelați de plăcerile și bucuriile lumii acesteia, nu desprețuiți cu-

vintele Domnului, și vă nizuiți, din bună vreme, a vă câștiga credința.

Rugăciunea este apoi a doua cerință pentru desăvârșire. Rugăciunea este vorbirea omului cu Dumnezeu. Precum vorbim cu părinții, frații, copiii, muierile, bărbații și prietini noștri, împărtășindu-le bucuriile și durerile noastre, tot așa trebuie să vorbim și cu Părintele nostru, cel din ceruri, care ne-a făcut și ne-a suferit aici pe pământ. Să-i spunem lui zilnic tot ce avem pe suflet: Dimineața mulțămindu-i pentru că ne-a trezit din somn și ne-a scăpat de boale și de moarte, până când atâția alții s'au bolnăvit, ori au chiar murit; apoi cerându-i ajutorul și binecuvântarea pentru ziua ce vine. La amiază mulțămindu-i pentru că ne-a ajutat să ne împlinim datorința și că ne-a săturat de bunătățile sale cele pământești, cerându-i totdeodată să nu ne lase pe noi lipsiți nici de cereasca sa împărăție, ci precum în mijlocul apostolilor săi a venit, pace dându-le lor, așa să vină și la noi și să ne mântuiască. Seara, înainte de culcare, rugându-ne, să ne dea noaptea lipsită de ispită și de nălucirile satanei. Numai astfel purcezând, vom putea ajunge la fericirea cerească, care stă în vederea față în față a lui Dumnezeu și în vorbirea și petrecerea împreună cu dânsul.

Dar în viața aceasta mai avem lipsă și de înfrânarea patimilor și a sburdănițiilor trupului nostru. Iară aceasta n'o putem face decât numai prin post. Să nu-i dăm trupului tot ce pretinde, să-l mai înfrânăm din când în când, altfel ne duce în spre prăpastie. Când calul este prea buestru, când vedem că nu mai putem birui cu el, li tragem din ovăs, dându-i hrană mai slăbuță. Așa trebuie să facem și cu trupul nostru, când vedem că nu-l mai putem înfrâna altfel: să nu-l mai hrănim prea bine și prea adeseori, să-i mai tragem din porți obișnuite. Iată pentruce a rânduit biserică noastră posturile. Creștinii de astăzi însă nu sunt bucuroși de posturi, încep a nu le mai ține, încep a le huli și a le nesocoti. De aceea și sunt astăzi atâtea păcate la sate, de aceea suntem atât de păcătoși și de ticăloși, de aceea afli la satele noastre atâtea nelegiuiri, atâtea fărădelegi, atâtea strâmbătăși și mizerabilități.

Să ne punem deci pe lucru, să trezim noi virtutea credinții, să ne rugăm mai des și mai cumsecade, și să nu nesocotim nici posturile, căci altfel ne prăpădim cu zile și ne stângăpăm prea de timpuriu.

IULIU MAIOR

† Prof. Dr. Gh. Bilașcu.

La Cluj a murit în vârstă de 63 de ani profesorul universitar Dr. Gheorghe Bilașcu, fiu de țaran din comuna Petrova Maramureșului.

El a fost, până la revoluție medic de țară la Budapesta, unde a fost foarte mult iubit de Unguri cât și de Români. Ungurii l-au numit asistent la universitate, ceea ce pe vremea aceea era mare lucru pentru un român.

Nu era doctor de dinți în Budapesta, ci ruia să-i meargă așa de bine ca doctorul Bilașcu. Domnii cei mai mari ai Ungurilor, niștrii, grofii și baronii, numai la el mergeau când aveau vreun dinte stricat. Românii îl beau pentru cinstea și dragălașenia sa. El era tata studenților români. Nu era străin român în Budapesta, care să nu fi primit un sfat bun dela doctorul Bilașcu, iar mulți primeau chiar ajutoare. Dinții li-i vindecau turor în cinste.

După revoluție a venit la Cluj, unde a fost numit profesor la universitate, și încă mulți profesori români de boalele de dinți în...

atragătoare, care slujbă a purtat-o cu cea mai mare cinste și dragoste până la moartea sa tristă.
 Doctorului. Bilașcu îi plăceau plimbările prin păduri. Așa a făcut și Duminecă în 11 Iulie. Atunci i-a intrat o mică petricică în ghete. Cu toate că-l jena, n'a scos-o, așa că l-a sgarinat ușor. Sgariciura n'a vindecat-o la vreme, și astfel a căpătat inveninare de sânge, care l-a dus în mormânt.

A fost înmormântat în comuna sa natală, lângă părinții săi.

Diă Blaj a luat parte la înmormântare canonicul Dr. Ambrozie Cheșianu, care a și ținut o frumoasă predică, arătând vrednicile bisericești ale acestui fiu de țaran, care și-a testat întreagă averea Consistorului din Blaj.

Facă-i bunul Dumnezeu parte cu dreptii!

Cum stă lumea și țara?

La noi

liniște în politică. Miniștri se pregătesc a băi, asemenea și deputații și senatorii. Dl. general Averescu, ministrul președinte, va pleca în ziua de 3 August în Italia, unde va încerca să facă o apropiere între România și Italia, și, prin aceea, între România și Rusia.

Cel mult cu *Bulgarii* o ducem acuma cam rău. Ei tot mereu atacă granițele noastre și ne omorâ grănicerii; în schimb tot ei sunt de către pădure și strigă în lumea întreagă, cumcă noi omorim pe Bulgarii din Dobrogea. Intre ministrul nostru de externe și între cel bulgăresc sau schimbat câteva scrisori, așa că s'ar părea că se va face împăcarea.

În *Familia Regală* se pare că se întâmplă în vara aceasta mari schimbări. O gazetă franceză aduce adecă știrea că fostul moștenitor de tron, prințul Carol, nu numai că are de gând să se împace cu Augustul sau Tată, dar că va cere din nou să fie recunoscut ca moștenitor de tron. De altă parte se svonește că regele Boris al Bulgariei ar avea de gând să ceară, în vara aceasta, în căsătorie, pe principesa noastră Aliana. Se înțelege că știrile acestea sunt numai zvonuri și că deocamdată nu le putem da crezământ.

Ziarul »Cuvântul« delă București aduce știrea, că dl. general Averescu are de gând să încheie în sfârșit *concordatul*, adecă legea de înțelegere dintre sfântul Părinte delă Romă și dintre țara noastră. Aceasta ar fi și voința Regelui, dar la aceasta s'ar împotrivi partidul liberal, precum și dl. ministru de culte Vasile Goldiș.

Funcționarii statului vor primi un adaus de scumpete, și anume suma de 1 miliard Lei, care li-se va împărți în curând. Bine înțeles că banii aceștia sunt foarte puțini pentru acoperirile năcazurilor și lipselor multe ale bieților funcționari.

În ce privește *înțelegerea dintre partidele național și țărănesc*, partidul național, de sub conducerea dl. Maniu și Iorga, va ținea, pe la mijocul lui August, o adunare la băile Sovata, unde se va hotări și treaba aceasta, așa că pe toamnă, când se vor deschide Corpurile Legiuitoare, se va vedea dacă aceste două partide se vor contopi, devenind un sângur partid, ori că va fi între ele numai o înțelegere de a lupta împreună împotriva guvernului, ori apoi că se vor despărți unul de altul cu totul.

Nouă schimbare de guvern în Franța.

În Franța guvernul se schimbă de pe o zi pe alta, iară francul scade mereu. Președintele Republicei Franceze a însărcinat cu formarea guvernului pe fostul președinte al Franței, pe dl. Raymond Poincaré,

care a format un guvern al uniunii naționale. Din acest guvern fac parte nu mai puțin de șase foști primminiștri, așa că lumea întreagă a rămas uimită de înțelegerea aceasta. Se crede că acest guvern va fi în stare să ducă la bun sfârșit politica Franței și să ridice și valoarea banilor francezi. Urma va alege.

Lipsă de lucru și sinucideri în Ungaria.

De o vreme încoace în Ungaria lucrurile nu prea merg bine. Muncitorii n'au de lucru, iară guvernul nu știe ce să facă și cum să-i ajutare. În zilele din urmă a dat o ordonanță, ca toți muncitorii fără de lucru, să se anunțe la primăriile orașelor, ca apoi să le poată da ajutoare. E vorba deocamdată, ca să-i ajutare cu 40 la sută a sâmbriilor.

O altă nenorocire pe capul Ungurilor sunt sinuciderile. S'a constatat, că nici într-o țară din Europa nu-și iau cu mâna lor proprie atâția oameni viața, ca în Ungaria, și anume cam 20 la zi. Aceasta este, măi cu seamă la Budapesta, ca un fel de boală molipsitoare. Conducătorii țării nu mai știu ce să se facă, ca să oprească acest păcat.

Opoziția în Bolșevicia.

În oricare țară trebuie să fie și opoziție, altfel țara n'ar merge spre bine. La noi, precum se știe, e acuma la putere guvernul dlui general Averescu. Opoziția o formează: partidul național, cel liberal, cel țărănist și liga apărării naționale creștine, de sub conducerea dlui prof. Cuza.

În Rusia nu este parlament; nici alegeri nu sunt. Acolo guvernează bolșevicii, și nime n'are dreptul să se opună. Dar și acolo sunt destui cari nu se pot împăca cu guvernul, numaică nu pot zice nimica. Ce fac deci? Își fac gazete glumețe, numite umoristice, și în acestea își bat joc de guvern. Oamenii de altă părere, să le zicem opoziționali, nici nu cetesc ziare, ci numai gazete glumețe, din cari văd toate năsarâmbelile bolșevicilor. Astfel de pildă în Bolșevicia furturile sunt mai dese ca ori unde. Se fură până și statuetele de pe străzi, ba până și părțile de bronz ale statuelor și gardurile de fier dimprejurul lor. Așa s'a întâmplat cu statua împăratului Petru cel Mare. Peste noapte i-au furat gardul de fier, care o împrejmua. O gazetă glumeață a scris deci următoarea glumă: Statua lui Venus (zeița frumșei la Greci) și a lui Apolon (zeul soarelui la Greci) vorbesc împreună: Statua lui Apolon salută dimineța pe a lui Venus:

— Bună dimineța, zeiță. Ești frumoasă ca întotdeauna. Sunt foarte bucuros, că nu te-au furat astă noapte. —

Cam așa merg lucrurile în Bolșevicia.

DE PRIN SATE.

O frumoasă faptă de milostenie.

— Hodăcenii pentru năpăstuiții din comunele Lona, Florești și Vlaha, din județul Clujului. —

Cetitorii noștri își aduc aminte de celea scrise despre groaznica pustiire pe care au făcut-o apele revărsate în comunele Lona, Florești (Feneșul săsesc) și Vlaha, din județul Clujului. Zeci și sute de familii au rămas atunci peritoare de foame pe drumuri, fără casă, fără masă, cu gospodăriile măturate de vârteje și de valuri. Strigătele de desnădejde ale acestor creștini au răzbătut în întreagă țara și au pătruns toate inimile. Ajutoarele milostive n'au întârziat, însă pustiirea a fost atât de mare, încât banii dăruiți de județ și de guvern n'au putut acoperi toate lipsurile bieților năpăstuiți.

S'au pornit atunci colecte și din partea creștinilor singuratici, ca să se aline, măcar în parte, nenorocirea fraților noștri bătuți de mâna sorții. O asemenea colectă frumoasă a sosit și la Redacția gazetei noastre, căreia cu cea mai mare plăcere îi dăm glas aici, la gazetă, laudând pe cei cari au făcut-o și mulțumindu-le în numele celor ajunși în necaz. Bunul Dumnezeu nu va uita fapta bună și va răsplăti înștit pe cei cari au pornit-o și au făcut-o!

Colecta de care vorbim ne-a venit din comuna *Hodac*, județul Mureș, sat de oameni vrednici, cari au fost totdeauna săritori la durerile deaproapelui. Bravii Hodăceni, mișcați de celea scrise de noi despre potopul din Lona, Florești și Vlaha, ne-au trimis 1400 lei, însoțiți de această scrisoare duiosă, pe care o tipărim întreagă, ca să fie pildă și altor comune în asemenea împrejurări:

Glasul frățesc al Hodăcenilor.

Onorată Redacție! Cetind în »Unirea Poporului« din Blaj, despre dezastrul pe care l-au suferit comunele Lona, Florești și Vlaha, prin potopul ce s'a vărsat asupra bieților și nefericiților locuitori, — din îndemn curat creștinesc și românesc, ne rugăm de nimenea, ne-am hotărât a face și noi o mică colectă, un mic obol pentru alinarea suferințelor ce-au îndurat frații noștri tocmai în acest timp, când fiecare gospodar aștepta secerișul, roada muncii sale, când fiecare își ridica ochii spre ceriu, în semn de rugămintă către Tatăl bunătăților, spre a le cruța avutul, pânea de toate zilele, care se arăta din belșug.

Frumoasele câmpuri, pline de bogăția cerească, cari măresc nădejile celor încercați de soartă, înveselesc inimile celor lipsiți ca și ale celor bogați, stau sub ocrotirea Celui de sus! Dar vai, ce supărare, ce groază, ce vaer se naște acolo, unde se arată cercarea lui Dumnezeu! Cum se imprăștie toate nădejile, cum se duc toate speranțele și se arată lipsa cea mai cumplită și mai neagră..!

Pentru încurajarea celor încercați și năpăstuiți, și în nădejdea că și alții vor auzi glasul de durere al celor nefericiți, — am făcut mica colectă în comuna noastră Hodac, adunând din partea celor cu inima creștină suma de 1400 lei, pe care vă rugăm să-o cvitați în prețuita foaie »Unirea Poporului«, trimițând totodată și suma adunată la destinația ei.

Am rămas ai Dvoastră, cu toată dragostea, Hodac, la 14 Iulie 1926, *Dumitru Frandș, comerciant.*

Numele donatorilor.

Dumitru Frandș, comerciant, 60 lei; Ioan Șiandor, tâmplar, 40; Fărcaș Florea I. Simion 10, Petra Ilie I. Șiandor 10, Zaharie Butilcă 10, Flore Fărcaș comerciant 30, Vasile Feier 10,

Gheorghe Vass 10, Feier Man Neculae 10, văduva Dărloman Ioana 10, Ioan Popp I. Dumitru Smarandii 15, Asan Lupu cantor 20, Danil Costin 20, Ioan Frandea 15, Alex. Harza 10, Fărcaș Dumitru 10, Feier Ioan 10.

Neculae Man a Florii 10, Aren Naftali 10, Gligore Fărcaș comerciant 20, Florea Man I. Ioan 20, văd. Rafia Fărcaș 10, văd. Nastasia Fărcaș 10, Ioan Fărcaș 10, Flore Fărcaș I. Zarie Florescu 15, Florian Frandea a Onului 10, Vasile Moldovan 5, Ioan Fărcaș I. Dumitru 10, Iuliu R. 5, Florea Fărcaș 20, Vasile Fărcaș 20, Vasile Fărcaș lui Ioan 10, Dumitru Fărcaș I. Toader 10, Fărcaș I. 10, Frandea Dumitru b 5, Popp Vasilie I. Simion 20, Vasile Man lui N. 10, Neculae Man 10, văd. Nastase Popp 10, Dumitru Feier I. Ioan 10, Fărcaș Simion I. Dumitru 10, Fărcaș Petrea a Tomii 10.

Man Florea 10, Ioan Fărcaș I. Ion 20, Dan Zaharie 10, Vasilie Frandea I. Ilie 20, Popp Dumitru I. Dumitru 20, Frandea Vasile a Marișchii 20, Neculici Neculaie 20, Pop Gorila 1. Obreja 20, Botilca Toader a Sandului 20, Fărcaș Simion I. Neculaie 20, Fărcaș Ioan Săcuiu 20, Frandea Ioan a Marișchii 20, Boier Vasilie 20, Neculici Aurele 20, Iacob Zaharie I. German 20.

Butilca Dumitru a Floarei, Butilca Dumitru a Florii lui Ilie, Iosif Patachi, Man Dumitru Iagăru, Dumitru Man a Florii, Pop Ludovic, Frandea Flore I Dumitru, Bercovici Mihailă, Moldovan Ioan a Florii, Flore Iacob a Stei, Flore Fărcaș I Dumitru, Boboc Nicolae a Petrii, Feier Vasilie I. Dumitru, Man Ioan a Petrii, Petru Ioan a Felaghiei, Tătar Florian, Tătar Toader, Moldovan Dumitru a Florii; — fiecare câte 10 lei.

Zaharie Hărșan I. Simion, Ioan Pop a Gorii, Florea Moldovan I. Ioan Tomii, Pop Flore C, Pop Zaharie I. Ioan, Man Dumitru I. Nic, Frandea Vasilie curator, Moldovan Vasilie Ciuta, Morar Ioan I. Vasile, Frandea Florian I. D-tru, Pop Dumitru Ichi, Cozma Fărcaș, Man Ilie I. Dumitru; câte 20 lei.

Ioan Fărcaș a Florii, Fărcaș Zarie I. Dumitru I. Z, Man Simion I. Ioan, Pop Leon a Florii, Pop Flore I. Vasile, Emil Ternovean; câte 5 lei.

Man Ioan I Vasilie 30 lei; Leon Ternoveanu 40 lei. *Suma totală 1400 lei.*

Banii de mai sus au sosit la Administrația gazetei noastre în ziua de 17 Iulie și i am trimis la Prefectura județului Cluj, spre a fi împărțiți la cei mai necăjiți oameni din comunele năpăstuite. Despre trimiterea banilor am înștiințat și pe onor. Dănilă Sasu, preotul din Florești, ca să facă știre despre darul bravilor Hodăceni.

Monumentul Eroilor din comuna Sângeorgiul de Câmpie.

În săptămânile trecute se lărise vestea că în Sângeorgiul de Câmpie se va binecuvânta monumentul eroilor, în ziua de 29 Iunie 1926 (Sf. Petru și Pavel). Și într'adevăr în dimineața acelei zile pe toate drumurile curgeau o mulțime de oameni de prin satele vecine. La ora 7 a. m. s'a început sf. slujbă, servită de preotul din Ulieșul Mare, Laurențiu Ioan. Deși Sângeorgenii au o biserică destul de încăpătoare, de data asta s'a dovedit că e foarte mică, atâtia oameni au fost de nu mai încăpeau.

După sf. liturgie dl. Părinte Racovițanu din Silivaș a ținut o foarte frumoasă cuvântare, încât nu au rămas ochi care să nu fi lăcrămat.

În jurul acesta numai comuna Dâmb are monument ridicat întru amintirea eroilor, dar Sângeorgenii s'au întrecut pe sine cu alegerea acestei sf. cruci. Aparținătorii celor căzuți pe

câmpul de luptă au împărțit și pomene tuturor celor de față, cum e obiceiul din bătrâni.

A urmat apoi prânzul, preoții și toți cantorii au luat prânzul împreună la frunțașul Vasile Ognean, iar poporul a fost împărțit pe la ceilalți locuitori.

Îndată după prânz numai ce auzim clopotul dela școala gr.-cat., care vestea începutul producției teatrale, aranjată de tinerimea din Ulieșul Mare. Au predat 2 piese: „Arvinte și Pepelea” și „Doamna mea”; amândouă piesele au reușit foarte bine, toți diletanții și-au predat rolurile cu multă iscusință. Laudă conducătorului lor, dlui învățător Gh. Nicolau I., care a obosit mult cu instruirea tinerilor.

Monumentul, după cum am informațiuni sigure, s'a ridicat din donațiuni precum urmează mai jos, și venitul producției dela sf. Paști care a fost 1700 lei: Ognean Vasile 500 lei; Petru Negovan 300; Ioan Negovan, Ioan Coste, Vasile Coste, Vasile Uifăican, Gheorghe Ognean câte 200; Gheorghe Grecu preot, vădulele Suflea Marișcă, Cuc Fira, Marișca Bleocă, Anuca Colceri, Ruța Vasile, Anuca Boitoș și Saveta Murășan câte 100, iar Vasile Zahan și Ștefan Muntean câte 50 lei.

Conducerea colectei și ridicarea monumentului i-se datorește harnicului meseriaș și curator bisericesc Petru Negovan, care a obosit foarte mult în aceasta chestiune.

Unu dintre cei mulți.

Prăpădul din Jugoslavia.

— 120 mii de hectare de pământ sub apă. —
— Ajutorarea nefericiților. — Pagubele. — Măsurile guvernului. —

Nici într'un an apele n'au făcut atâtea pagube în lume ca'n anul acesta. Că ce au făcut la noi, am descris pe larg în numeroși trecuți ai gazetei noastre. Acuma să vedeți ce se întâmplă în țara vecină, în Jugoslavia.

Dunărea de o vreme încoace tot mereu amenință cu ieșirea din alvie. La noi a și înecat o mare parte a Galaților. Dar nicăiri nu amenință Dunărea mai grozav, ca în Jugoslavia, unde se împreună apele Tisei, a Dravei și a Savei cu ale Dunării. Locuitorii din acele ținuturi ale Jugoslaviei de mult trăiesc cu frica în spate, și tremură de o groznicie a Dunării. Și iată că de ce s'au temut n'au scăpat. Toate aceste râuri au eșit din alvie și s'au revărsat cu o turbare ne mai pomenită asupra ținuturilor mai joase. Nu mai puțin de 120 de mii hectare de pământ se află sub apă. Bieții oameni au avut noroc că s'au pregătit din bună vreme, și și-au făcut plute și luntri. Dar apele au venit pe neașteptate, așa că unii nu și-au putut mântui decât numai copiii și nevestele, pe când alții nici la atâtea n'au ajuns, năpădindu-i apele noaptea, fără de veste. Și e temere, că apele vor mai crește.

Guvernul jugoslav, văzând marea primejdie, a lăsat politica la o parte, și s'a pus pe lucru și pe ajutorare. La Belgrad, capitala Jugoslaviei, s'a făcut o comisiune anume în care au intrat 5 miniștri și o mulțime de ingineri. Ei s'au împărțit pe regiuni și au luat toate măsurile pentru ajutorarea nefericiților. Întreagă armata, precum și întreg poporul trebuie să asculte de poruncile lor.

Guvernul jugoslav nu s'a mărginit însă numai la măsurile înăuntrul granițelor. Îndată după izbucnirea revărsărilor s'a adresat telegrafic guvernului ungar, cu rugămintea, ca să apere, după puteri, locurile cele mai amenințate și să ușureze populației sârbești lupta primejdia, a împărțit între cei nefericiți suma de 2 milioane și jumătate dinari, și a făgăduit că le va da și mai mult.

Pagubele pricinuite sunt îngrozitoare. Zeci de mii de locuitori au rămas fără adăpost și fără mijloace. În partea de țară, numită Volodina, pagubele sunt cele mai mari. În pădurea din regiunea Baranio s'au înecat peste 2 mii de cerbi.

Ministrul de externe Nincici, apoi cel de război, de comunicații și de agricultură au plecat la Zombor, unde primejdia este mai mare. Regele Alexandru a plecat și el, cu mai mulți miniștri, în ajutorul poporului năcăjit, și tocmai fiind el de față, apele au luat un pod provizoriu de cale ferată, între Zombor și Vincowski.

Știrile Săptămânii.

Prințul Mihai și cățelușul. Moștenitorul tronului nostru, Alteța Sa Prințul Mihai, avea obicei, ca copiii, să se joace mult cu un cățeluș frumos, care era ținut pe lângă Curte. În zilele trecute acest scump tovară de joc al micului Prinț a turbat și a murit. Din această pricină a fost mare spaimă în Palatul dela Sinaia. Prințul a fost căutat de doctori și s'a constatat că n'are nici o urmă de muncă, sau de zgârietură. Cu toate acestea Prințul Mihai a fost trimis la București, să stea câțeva vreme sub supravegherea doctorilor celor mari, ca la caz de primejdie, să fie leșat numai decât. Prințul este vesel și nu-i nici un motiv de teamă.

Călduri mari în America. În America de Miazănoapte, de vreo săptămână bănuț, călduri îngrozitoare. În orașul Chicago au murit de căldură 25 de oameni. Valul de căldură trece ca o undă peste toată America.

Câni turbați. În comuna Chibed din județul Mureș niște câni turbați au mușcat trei vaci din ciurdă, cari după câteva săptămâni au turbat și ele. Proprietarii lor n'au știut decât nimic de boala vacilor până la izbucnirea turbării și au mâncat din laptele lor. Ca să nu li-se întâmple și lor nenorocirea, toți acești oameni, cu copii, cu mucri cu tot, au fost trimiși la spitalul „Pasteur” din Cluj, să fie tratați toți de turbare.

Focul dela depozitul de muniții din Bărlad. Luni în 12 Iulie au fost aduse în Bărlad din gara Rebricea o mulțime de munițiuni, cu un tren de marfă. Munițiile erau așezate în două magazii. Două din cele trei magazii erau pline de obuze, iar a treia cu pușcă de pușcă.

În ziua de 14 Iulie pe la orele 5 și s'a sfert la depozitul general F. s'a văzut deodată o flacăra mare, după care a urmat o bubuitură care a trezit tot orașul. Îndată au sosit la locul conducătorii orașului și au început să mântuiască ce se mai putea. După 6 ore de muncă soldații au stâns focul, așa că cele două magazii nu s'au aprins. Pricipătorii sunt de părerea că focul s'a aprins din arșița soarelui.

A murit în tren. Mișu Cantuniari, director al prefecturii de poliție din București și de mai multe ori prefect de județ în Ardeal se afla la băile Buziaș din apropierea Timișoarei. El avea o boală de inimă, care în vremea din urmă îl supăra rău. Medicul care-l îngrijea a telegrafat familiei, să vină și să-l ducă acasă. Au și sosit după el cei doi feciori ai săi, unul avocat și altul căpitan, și l-au așezat în trenul Simplon, care merge dela Timișoara spre București. Între stația Ciocănești și Cluj Mișu Cantuniari s'a simțit și mai rău și a murit. La orele 9 dimineața trenul a sosit în orașul de Nord a Bucureștilor și trupul neînsușit al lui Mișu Cantuniari a fost ridicat pe o targă.

și dus la institutul medico-legal, unde s'a înbalsamat și apoi s'a înmormântat la cimitirul Bellu.

Nu vă ocrătiți sub copaci! În timpul verii se întâmplă adeseori ca oamenii să fie prinși de furtună la munca câmpului. Unii au însă răul obicei, că fug și se scutesc de ploaie pe sub copaci. E știut însă că arborii atrag trăsnetul. Așa s'a întâmplat de curând în comuna Hăchiriș din părțile Orăzii, că săteanul Bogoșel Ioan cu fiica sa Floarea, prinși de furtună în câmp, s'au tras sub un copac, să se scutească de ploaie. Un trăsnet a lovit chiar în copacul sub care se scuteau ei și i-a omorît pe amândoi. În timp de vreme tare, mai bine să suferim un pic de ploaie, decât să ne primjim viața pe sub arborii

Un bandit în lanțuri sare din tren. Banditul Dayka Gyula, care a dat mult de furcă polițiilor din Ardeal, a reușit să fugă pentru a doua oară, de data aceasta ferecat în lanțuri. În ultimul timp a făcut două spargerii mai mari, una la Sighișoara, a doua la Alba Iulia. A fugit la Oradea, unde a fost prins de poliție. Auzându o această poliția din Alba Iulia, a cerut să fie trimis acolo, pentru ca să-l confrunteze. Ferecat în lanțuri, hoțul a fost încredințat sergentului Ioan Tancea, care l-a însoțit pe tren. În timpul nopții banditul a sărit din tren, aproape de câmpul lui Mihaiu Viteazul dela Turda, și s'a făcut nevăzut. Sergentul Tancea s'a relntors la Oradea, unde a făcut raport, că banditul s'a făcut nevăzut. Dar a pățit o, pentru că cei mai mari l-au băgat pe el la răcoare în locul banditului.

Nenorocirea alor doi ciobănași. O groaznică nenorocire, care a costat viața alor doi ciobănași, s'a întâmplat în ziua de 18 Iulie pe teritoriul comunei Gura Teghi de lângă Buzău. Ciobănașii Vasile Stoica Gavrilă de 19 ani și Gavrilă Ciontu de 15 ani au găsit o granată. Neavând altceva de lucru, au început a o ciocăni. Deodată granata a explodat și i-a omorît pe amândoi.

După examenele cele mari. Am arătat într'un număr trecut al gazetei noastre, care este pricina, că examenele cele mari (de bacalaureat) n'au prea isbutit. Iată acuma rezultatul acestor examene: S'au prezentat la examenele din Iunie al acestui an 4997 elevi și au reușit numai 2631, adică 52'62% (la sută), și anume în *Vechiul Regat* prezențați 2772, reușiți 1529 (55'17%). *Ardeal* prezențați 1555, reușiți 742 (47'71%). *Bucovina* prezențați 341, reușiți 179 (52%). *Basarabia* prezențați 329, reușiți 179 (54'40%).

În anul trecut în Iunie s'au prezentat în întreaga țară la examenul de bacalaureat 4056 inși, și au reușit numai 1940 sau 47'83%. În Septembrie 1925 s'au prezentat în întreaga țară 2813 și au reușit 985, sau 35%.

Dela înființarea acestui examen s'au prezentat cu totul 6869 inși, au reușit 2925, sau 42'58%. Cu alte cuvinte mult mai mult de jumătate din numărul ocelor prezenți au fost respinși.

Ruperea de nori dela Izgariu. Peste comuna Izgariu, de lângă Berzovia, jud. Caraș, în ziua de 16 Iulie, Vineri după amiază, a dat o năpastă îngrozitoare. După o ploaie grozavă de mai bine de o oră s'a năpustit asupra satului un puhoiu, urgia lui Dumnezeu. A măturat din cale și a dus cu sine: garduri, grajduri, gălile, porci, păioase, păstăioase, înămolind curți, grădini, năruind case, nimicind acareturi. Pagubele sunt de milioane. Casa cea mai frumoasă din sat, a dlui învățător Pataky, e un morman de dărâmături. Și cam tot așa-i pela Vermeș și Buziaș. Spun bătrânii că ceva așa-

mănător n'au văzut în viața lor, și nici din moși-strămoși n'a rămas nici veste-poveste de așa prăpăd.

Cinste bolșevică. Zilele trecute a murit la Moscova un conducător al bolșevicilor, cu numele Dzerjinski. S'a dovedit din scrisorile aflate la casa mortului, că el a primit dela marii fabricanți ai Europei o sumedenie de bani, ca să le facă înlesniri în Rusia. Bani aceștia mulți el îi cheltuia pe o teatralistă frumoasă cu numele Cadiana Bach, care petrecea luni de zile în Paris din banii lui Dzerjinski și avea o mulțime de haine scumpe. Bolșevicii susțineau că Dzerjinski era cel mai cinstit conducător al lor. Dacă la ei aceasta e cea mai mare cinste, cum trebuie să fie ceilalți?

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Curățirea petelor din haine.

Hainele de lână, postav ori de mătasă nu se pot curăți, asemenea albiturilor, prin spălare, pentru că și pierd lustrul și culoarea. Și acestea trebuie însă curățite din când în când, căci altfel se fac ca ale ciobanilor și drotariilor. Ca să le trimiți la Cluj, la „Cristal“, cum am văzut că fac și unele sătence, e prea costisitor. Oricare femeie și-le poate curăți și ea în sași, numai voință să aibă și să și pună deoparte acest număr din „Unirea Poporului“, ca ca să-l aibă la îndemână în caz de trebuință. Iată cum:

Hainele de postav și lână se curăță în modal următor: Se ia o bucată de săpun, se taie mărunt, se pune în 2 litri de apă de ploaie, fierbându-se bine. Pe când apa e caldă, ca leșia, se varsă într'un vas, și atâta se tot bate cu palma, până se face toată spumă. În spuma aceasta se așează hainele pe cari voim să le curățim apăsându-le cu amândouă palmele. Dacă hainele sunt foarte murdare, le cufundăm în spumă de două ori, și apoi le zolim în puțină apă caldă. Apoi le așzăm într'un ștergar curat, le învăluim bine și le călcăm dela la stânga dreapta, acoperite cu o pânză subțire când încă nu sunt bine uscate.

Mătăsurile de culoare deschisă se curăță cu zamă de fasole. Se ia cam 1/2 kg fasole albă și se fierbe în 5 litri de apă. Apa apoi se varsă într'un vas. Fasolea se fierbe în alți 5 litri de apă. În apa cea dintâi, fiind caldă încă, se spală apoi mătasa, fără săpun, apăsându-o încet și cu băgare de seamă, și apoi se limpezește în apa a doua. Apoi se face ca mai înainte. Prin întârea, care este în fasole, mătasa rămâne întărită și frumoasă.

Petele se scot mai ușor cu spirt de salmiac. Într'un vas se pune un litru de apă și 2—4 linguri de spirt de salmiac. Haina o așezăm pe masă, luăm peria în mână și o înmuem în apa, făcută după cum am arătat, și frecăm hainele. Dacă n'ar eși petele nici așa, luăm o bucată de pânză, o cufundăm în benzină și frecăm pata, până când evaporează benzina. Dacă rămâne o pată mare și rotundă după benzină, o spălăm cu apă cu salmiac, și haina rămâne curată.

Petele de smolă și păcură se îndepărtează cu lapte. Spălăm pata cu lapte, și apoi cu apă. Dacă n'au eșit petele, le ungem cu unt, așteptăm puțin, până untul trage pata, și apoi pata rămasă o scoatem cu benzină.

Petele de cerneală și de poame se scot cu zamă de lămâie, ori cu lapte, ba chiar și cu apă foarte moale, până sunt încă proaspete. Dacă sunt vechi se scot cu bioxalat de potasă. Partea petată se ține deasupra unci oale cu apă fierbinte, așa ca să fie bine străbătută de abori. Apoi se presează pe ea bioxalat de potasă. Prin abori bioxalatul dispare și totdeodată și pata. Dar

după aceea haina se spală foarte bine, întâiu cu apă caldă și apoi cu apă rece, nu cumva să rămâie pe ea vre-o țără de bioxalat de potasă, căci altfel ni-se găurește haina.

Petele de rugină se scot cu o amestecătură de 1 litru de apă amestecată cu săpun, cu 15 grame de spirt salmiac și 25 grame benzină. Dacă petele sunt mai mari, le scoatem cu bioxalat de potasă, precum am arătat mai înainte.

Cătră proprietarii de vii.

— Urmările nestropirii și neasigurării viilor. —
Se va ridica prețul vinului. —

Niciodată n'au fost mai amenințate viile, de peronosporă, ca în anul acesta ploios. E adevărat lucru știut, că peronospora, adevărat mușgaiul viei, nicicând nu se răspândește mai iute ca în vremea ploioasă. Am auzit pe mulți proprietari de vie, plângându-se, că anul acesta nu vor avea nici o roadă. Nu zău, pentru că nu și-au stropit viile la vreme și de ajuns. Aceia însă, cari au stropit de patru-cinci ori via, și au stropit-o la vreme, se laudă că vor avea roadă mult mai bogată și mult mai bună ca anii trecuți.

Dar Românul niciodată nu învață din pășania altora, el trebuie să dea cu capul de gard, ca să știe cum să se poarte în viitor. De aceea rămâne sfântă și adevărată vorba: „Dă-mi Doamne mintea Românului cea din urmă“.

Unii spun, că zadarnic stropește omul în vreme ploioasă. Dar nu e adevărat. Piatra vântă se uscă într'un ceas, așa că numai dacă ai avut nenorocul să o stropești înainte cu câteva minute, păgubești. Tot ce ai stropit înainte cu un ceas, rămâne. Alții zic, cum voiu stropi pe tină, că doară te cufunzi. — Mai bine să te cufunzi în tină și să ai la toamnă cules, decât să fii uscat pe bocanci și la toamnă încă să rămâi uscat.

Alții se plâng, că le-a bătut via ghiața. Și aceștia se plâng zadarnic. În toată lumea astăzi oamenii își asigură viile împotriva grindinei, iar la caz că păgubesc, primesc bani, și sănătate bună. Precum nu se poate închipui la noi casă neasigurată împotriva focului, așa nu se poate închipui în țările mai culte vie, neasigurată împotriva grindinii. Dar bagseama noi nici în privința aceasta nu voim să dăm de gol vorba bătrânească: „Dă-mi Doamne mintea Românului cea din urmă“.

„Unirea Poporului“ și-a făcut datoria în amândouă aceste privințe. Atât cu privire la stropirea cât și la asigurarea viilor ea și-a spus cuvântul la vreme. Ceice au ascultat-o, vor aldui-o, ceice nu au ascultat-o ori au fost prea sgârșiți, acuma rabdă și învață barămi la anul ceva din pășania lor tristă. Știm comune întregi, cari, fie din pricina nestropirii, fie din a neasigurării, nu vor avea struguri nici de gustare.

Acum mai avem o rugare cătră cetitori:

V'am arătat în numărul trecut înțelesul legii celei noue a bănturilor. Urmarea acestei legi va fi scumpirea vinului. Băgați deci bine de seamă. Nu vă prădați vinurile pe nimica. Nu le prădați mai cu seamă aceia cari n'aveți roadă în anul acesta. Că le veți vinde acuma cu 20—22 lei, iar la iarnă le-ați cumpăra cu 40, și nu veți avea de unde. Fiți cuminiți și înțelegători, și cari nu ne-ați ascultat în două rânduri, ascultați-ne barămi de astă dată, și vă asigurăm, că nu vă va părea rău.

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI“

Pierderile din marele război.

Abia acum, după opt ani, s'au putut statori pierderile de oameni și de averi din marele război.

Un ofițer din Viena a tipărit de curând o carte, în care face socoteala deplină a pierderilor din marele război al popoarelor. Maiorul *Seeliger* spune că între anii 1914—18 au pierit cu totul 30 milioane de oameni. Atâția s'au pus în tranșee și pe câmpurile de luptă, de tunuri, de mitraliere și de gazuri ucigătoare, ori de boale. Și ce-i mai mult: cei periți astfel au fost în cea mai mare parte din seminția albilor, căoi negrii, roșii și galbenii morți în război abia fac cincii la sută din cei căzuți.

Senatorul american *Bergner* arată și el de curând pierderile suferite de omenire în averi. El spune că lumea a pierdut în război nu mai puțin ca patru sute miliarde dolari, o sumă atât de mare, cum nici numără, nici închipui măcar nu este lucru ușor. Atâta au prețuit averile pustiite, armele, caii, hainele, bucatele cari s'au topit în vălvoarea războiului. Cu suma de mai sus, s'ar fi putut clădi atâtea case, câți locuitori sunt în Statele Unite, Anglia, Canada, Australia, Franța, Germania, Belgia și Rusia, laolaltă. Ba ar mai fi rămas atâta sumă să se cumpere lângă fiecare casă nouă câte-o moșioară de 5 jughere, din cari să trăiască locuitorii lor. Și se mai ajungeau și pentru spitalele și școlăle tuturor țărilor înșirate mai la deal.!

Cu toate acestea mari pierderi, statele și oamenii totuși nu s'au cumințit. Fabricile lucrează la tunuri ca și mai înainte. Și încă ce tunuri! Mult mai mari și mai pustiitoare decât până acum. Și se fabrică arme și mai cumplite decât tunurile: gazuri otrăvitoare și seminte de boale, cari într'un viitor război vor prăpădi într'o singură lună de zece ori mai mulți oameni decât marele război trecut în patru ani!

O, Isuse, când va mai coborî odată iarăși pe pământ pacea împărăției Tale?

Cărți nouă.

Luptele lui Mihail Viteazul povestită de el însuși, nrul 137 al Bibliotecii populare a Asociațiunii, prețul Lei 5.

Foame vândută de Paul Lafargue, în românește de P. Mușoiu, și *Ciuma religioasă* de Iohanu Most, traducere de Neagu.

Cele din urmă două cărțile au apărut în Biblioteca „Revista Ideei”, București, Strada Fluierului 28.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Rectoratul Internatului de băieți — Blaj.

Nr. 22—1926.

Concurs

de primire la Internatul Vancean de băieți.

Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc cu Ordinul Nr. 3406 din 26 Iunie 1926 publică concurs de primire pe anul școlar 1926/7 la Internatul Vancean de băieți cu termenul de 10 Aug. 1926, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa pe anul școlar 1926/7 face 12.500 lei. Aceasta se va plăti în trei rate și anume: la începutul anului școlar 4500 lei, 4500 la 1 Ian. 1927, iar 3500 lei la 1 Apr. 1927. — Pentru cazul, că în decursul anului prețurile s'ar urca simțitor față de celea curente, Consistorul își rezervă dreptul de-a impune o suprataxă corespunzătoare.

2. Elevii noi ai Internatului vor mai solvi la înscriere o taxă de 200 lei.

3. Fiecare elev trebuie să aibă, fiind altfel refuzată, la primire — următoarele efecte: 1 saltea (sac de paie) și 2 cearceafuri (lepedee) de pus pe saltea; 2 perini (nu prea mari) și 4 fețe de perină; un șol, sau plapumă și 2 fețe; 2 lepedee albe de giolgiu (colorate și de lână nu sunt bune, fiindcă strică uniformitatea) de mărimea 160×140 cm. pentru acoperirea paturilor; 1 palton pentru vremea de iarnă, cel puțin 2 rânduri de vestminte și 2 perechi de ghete bune; 4 ștergare; cel puțin 6 batiste; 1 păhar pentru apă; 1 tăcâm (cușit, furculiță și lingură) și cel puțin 3 servete; 1 perie de vestminte și perii de ghete; piepteni; 1 săculeț pentru a da rufele la spălat. Pe toate rufele și vestmintele, cari se dau la spălat precum și pe săculeț, se va coase numărul ce se va indica în rezoluția de primire. (Elevii din anul trecut vor avea numărul vechiu).

4. Părinții sau tutorii elevilor se vor obliga în cererea de primire, că vor împlini exact aceste condițiuni. Pentru cei cari n'au fost anul trecut elevi ai Internatului, se va alătura la petiție și extras de botez și certificat școlar.

5. La cerere se va alătura și câte un plic timbrat (recomandat) de mărime potrivită, purtând adresa exactă a petiționarului, pentru a se putea da răspuns de urgență.

6. Cererile se adresează Prea Ven. Consistor și se trimit deodată la Rectoratul Internatului.

Blaj, la 5 Iulie 1926.

Dr. Iuliu Florian

rectorul internatului de băieți.

1—1 (196)

Poșta gazetei.

Ember Augustin, G. — Am primit lei 75— Abonamentul plătit dela 1 Mai până la 31 Octombrie 1926.

Ioan Pop, P. — Am primit Lei 150— Abonamentul pe 1925, lei 123— iar 30 lei trecuți pe 1926.

Voinea Iosif, Dajă rom. — Am primit lei 120— Foaia Vă merge regulat.

Ioan Roșă, Poșaga. — Am primit lei 50— Vă rugăm să ne scrieți, la ce abonament să trecem banii, la Ioan V. Roșă sau la Ioan Petru Roșă?

Simlon Roșă, P. — Am primit abonamentul pentru Moisă Popa, lei 150—

Ioan Iosif a P. — H. B. — Abonamentul D-Voastră începe din 15 Mai 1926 și e plătit până la 15 Noiembrie 1916. Până la 31 Dec. 1926 mai aveți de plătit încă 1875 lei. Numărul care nu l-ați primit îl trimitem cu poșta de azi.

Un Taur Pinzgau

de 18 luni, de vânzare la Vasiliu Costea, primar în Mănărade, plasa Blaj, jud. Târnava Mică.—

1—1 (195)

Aviz.

Subsemnații avocați avem onoarea a face cunoscut Onor. Public, cumcă ne-am asociat, având biroul avocațial comun, în Reghin (Str. Gen. Averescu Nr. 10) în localul de birou de până acum alui Dr. Ioan Harșia.

Cu deosebită stimă, avocații:

Dr. Ioan Harșia

și
Dr. Pompei Pitea

(186) 2—3

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj.

Nicolae Baciu

măestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția de puearilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

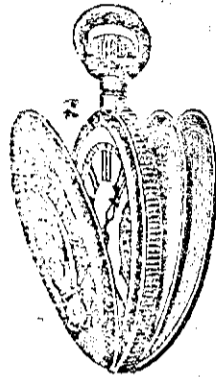
(124 28—52)

M. FRIEDMAN

Ceasornicar în Blaj

Are cele mai moderne oroloage și giuvaeruricale cu cele mai scăzute prețuri de zi.

REPARĂ
CEASURI
AMERICANE

precum și orice fel de ceasuri și scule prețioase, în timpul cel mai scurt.

CUMPARĂ:

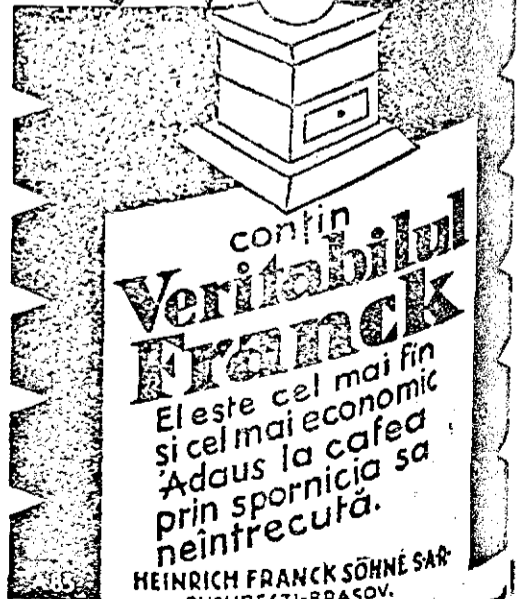
aur, argint, platină, pietrii scumpe, dinți de aur, cu celea mai bune prețuri de zi.

10-2 (179)

VINDE:

Juvaeruricale, Ceasuri de buzunar și ceasuri cu pendul, cari se pot plăti în timp de trei (3) luni.

Nu mai
pachetele
cu mărca de fabrică
Răsnita de cafea

conțin
Veritabilul
FRANCK
El este cel mai fin
și cel mai economic
Adaus la cafea
prin spornicia sa
neintrecută.

HEINRICH FRANCK SÖHNNE S.A.
BUCUREȘTI-BRASOV.